

Sygn. akt VW 2764/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Grzędziński

Protokolant: st. sekr.sądowy Beata Jachnis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 listopada 2016 r. sprawy

1. **D. S. (1)** s. R. i M. ur. (...) w S.,

obwinionego o to, że:

w dniu 25 stycznia 2016r. tj. siedem dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc właścicielem pojazdu marki M. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej, nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 6 października 2015r. ok. godz. 13.15.

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz 908 z późn. zm.

2. **M. J. (1)** c. E. i I. ur. (...) w K.,

obwinionej o to, że:

w dniu 4 lutego 2016r. tj. siedem dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc właścicielem pojazdu marki M. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej, nie wskazała komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w dniu 6 października 2015r. ok. godz. 13.15.,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz 908 z późn. zm.

orzeka:

I. Obwinionego D. S. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza mu karę 500 (pięćset) złotych grzywny.

II. Obwinioną M. J. (1) uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza jej karę 300 (trzystu) złotych grzywny.

III. Zasądza od obwinionego D. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych, a od obwinionej M. J. (1) kwotę 30 (trzydziestu) złotych tytułem opłat, nadto od każdego z obwinionych zasądza kwoty po 100 (sto) złotych tytułem pozostałych kosztów postępowania.

Sygn. akt V W 2764/16

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 października 2015 r. ok. godz. 13:15 przy ul. (...) w W. Straż Miejska m.st. W. ujawniła wykroczenie polegające na postoju pojazdu marki M. o nr rej. (...) w odległości mniejszej niż 10 metrów od skrzyżowania, tj. czyn z art. 97 kw.

Z uwagi na powyższe Straż Miejska wezwała następnie właścicieli pojazdu D. S. (1) i M. J. (1) do wskazania kierującego pojazdem lub użytkownika pojazdu w wymienionym wyżej dniu. Na wezwania te adresaci nie zareagowali, mimo że znali ich treść i nie wskazali, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w w/w dniu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

1. częściowych wyjaśnień obwinionego D. S. (k. 57)
2. częściowych wyjaśnień obwinionej M. J. (k. 57)
3. notatki urzędowej k. 1, 10
4. zdjęć k. 2, 12
5. wezwań k. 1a, 3, 5, 11, 13, 15
6. potwierdzeń odbioru k. 4, 6, 14, 16.

Obwiniony **D. S. (1)** nie przyznał się do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że był współwłaścicielem przedmiotowego pojazdu i otrzymał wezwanie ze Straży Miejskiej. Wskazał, że nie udzielił odpowiedzi na wezwanie oraz dodał, że podtrzymuje pisemne stanowisko.

Obwiniona **M. J. (1)** nie przyznała się do zarzucanego jej czynu, zaznaczając, że nie wie, kto prowadził pojazd. Wyjaśniła m.in., że otrzymała wezwanie ze Straży Miejskiej i nie udzieliła odpowiedzi na nie. Podniosła, że w jej ocenie Straż Miejska nie ma kompetencji do składania takich wniosków, dodała, że dane zawarte w wezwaniu nie są dla niej „żadną informacją” a w dzisiejszych czasach takie wezwanie może wysłać każdy.

Sąd zważył, co następuje:

Uwzględniając przeprowadzone i ujawnione w sprawie dowody, Sąd uznał, iż potwierdziły one ponad wszelką wątpliwość sprawstwo i winę D. S. (1) i M. J. (1) w odniesieniu do przypisanych im czynów.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionych w tej części, z której wynika, że znali oni treść wezwań straży miejskiej dotyczących pozostającego w ich władaniu samochodu marki M. i nie udzielili nań odpowiedzi. Ten fragment wyjaśnień potwierdza się w innych dowodach zgromadzonych w sprawie, tj. ujawnionych w toku przewodu sądowego dokumentach.

Sąd odmówił przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom obwinionych w pozostałym zakresie, sprowadzającym się do zaprzeczania swemu sprawstwu. Takie twierdzenia stanowią jedynie linię obrony przyjętą przez obwinionych w celu uniknięcia ukarania za popełnione wykroczenie.

Przeprowadzone na rozprawie głównej dowody w postaci dokumentów, ze względu na swój charakter i rzeczowy walor, nie budziły wątpliwości co do ich wiarygodności oraz faktu, na którego okoliczność zostały sporządzone oraz ze względu na okoliczności, które same stwierdzały. Żadna ze stron nie kwestionowała przy tym ich zgodności ze stanem faktycznym, zaś Sąd nie znalazł powodów, które podważałyby ich wiarygodność. W związku z powyższym uczynił je podstawą dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych.

Należy na wstępie podkreślić, że w niniejszym postępowaniu niewątpliwe jest, iż w

dniu 6 października 2015 r. ok. godz. 13:15 przy ul. (...) w W. ujawnione zostało wykroczenie drogowe polegające na postoju pojazdu marki M. o nr rej. (...) w odległości mniejszej niż 10 metrów od skrzyżowania, tj. czyn z art. 97 kw. Potwierdziły to zebrane w sprawie dowody w postaci notatki urzędowej /k. 1, 10/ oraz zdjęć /k. 2,12/.

Nie ulega również wątpliwości, iż właściciele pojazdu marki M. o nr rej. (...), tj. obwinieni, zostali skutecznie wezwani przez Straż Miejską m.st. W. do wskazania kierującego pojazdem lub użytkownika pojazdem w wymienionym wyżej dniu.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd wziął także pod uwagę stanowisko obwinionych, zawarte w sprzeciwach od wyroku nakazowego, przywołane w wyjaśnieniach obwinionych na rozprawie głównej. Stanowisko to sprowadza się do twierdzenia, że Straż Miejska nie miała uprawnień do kierowania przedmiotowych wezwań i prowadzenia czynności dot. czynu z art. 96 § 3 kw.

W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że twierdzenia obwinionych stanowią wyłącznie przyjętą przez nich linię obrony i obliczone są na uniknięcie odpowiedzialności za zarzucone czyny.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Żaden przepis obowiązującego prawa nie nakłada przy tym na organ prowadzący postępowanie wysyłania osobie wzywanej jakichkolwiek zdjęć, na co oczywiście nietrafnie powoływała się obwiniona M. J..

Podkreślić wypada również, iż żądanie wskazania pochodzić winno od uprawnionego organu. Zgodnie ze znowelizowanym w 2010 r. art. 17 § 3 kpw i art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym, straże miejskie posiadają uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach dotyczących art. 96 § 3 kw. Mogą one zatem żądać od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Stanowisko to jest zgodne również z orzecznictwem Sądu Najwyższego - w uchwale 7 sędziów – zasada prawna z dnia 30 września 2014 r. (sygn. akt I KZP 16/14, OSNKW 2014/11/80), wskazano, iż „Na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r., poz. 395 z późn. zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń”.

W niniejszej sprawie obwinieni nie wykazali, aby spełnione zostały powyższe przesłanki wymienione w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Należy podkreślić, że obwinionym po wezwaniu ich przez Straż Miejską do udzielenia odpowiedzi w trybie art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym nie przysługiwało tzw. prawo „do milczenia”; wystarczającym tu będzie przywołanie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30.11.2004 r. (sygn. I KZP 26/04, OSNKW 2004/11-12/102), w której jasno wskazano, że odpowiednie stosowanie - z mocy art. 41 § 1 k.p.s.w. - w postępowaniu w sprawach o wykroczenia przepisu art. 183 § 1 k.p.k., w jego brzmieniu ustalonym przez ustawę z dnia 10.01.2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 17, poz. 155), nie oznacza, aby osoba przesłuchiwana w charakterze świadka (składająca oświadczenie dowodowe w tym charakterze) w sprawie o wykroczenie mogła uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić osobę dla niej najbliższą na odpowiedzialność tylko za wykroczenie. Jednocześnie podkreślić należy, że obwinionym naówczas nie przysługiwało również żadne prawo do odmowy składania wyjaśnień, gdyż po otrzymaniu przedmiotowych wezwań nie mieli oni jeszcze statusu obwinionego czy podejrzanego o popełnienie wykroczenia – odwrotnie, zostali wezwani do udzielenia informacji na podstawie ustawy i mieli prawny obowiązek czynności tej dopełnić.

Identycznie nie można było uznać, aby podanie na rozprawie głównej przez obwinioną M. J., iż miała ona nie wiedzieć, komu użyczyła pojazd w oznaczonym dniu, nie wyczerpywało znamienia nieudzielenia odpowiedzi na wezwanie. W ocenie Sądu udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią, może być uznane za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw (podobnie postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt VIII Kz 444/12). Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (por. R.A. S., Wykroczenia drogowe. Komentarz, W. K. 2011). ***W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że zasłanianie się niewiedzą przede wszystkim było spóźnione (dopiero po trafieniu sprawy do Sądu zaczęto powoływać się na tę okoliczność, wcześniej w ogóle nie reagując na wezwanie Straży Miejskiej)***, ponadto, co należy zauważyć już jedynie na marginesie, w istocie miało na celu uniknięcie odpowiedzialności (lub uchronienie innej osoby) za popełnione wykroczenie drogowe. Należy tu zwrócić uwagę na trzy podstawowe okoliczności. Po pierwsze, obwiniony lub obwiniona nigdy nie podawali, ilu przedmiotowych użytkowników miałyby istnieć, okoliczności tej w żaden sposób nie uzasadniali i nie opisywali, próbując co najwyżej znaleźć punkt zaczepienia do zniechęcenia do dalszego zajmowania się sprawą. Po drugie, obwinieni są osobami dorosłymi i poczytalnymi; nic przekonującego nie wskazuje, aby mogli oni mieć jakieś problemy z przyporządkowaniem pojazdu do właściwej osoby. Po trzecie, wezwania doręczono obwinionym w czasie nieodległym od zdarzenia, eliminując tym samym niekorzystny w tym aspekcie wpływ czasu.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu należało uznać obwinionych za winnych popełnienia zarzucanych im czynów, albowiem ich zachowanie wyczerpuje znamiona wykroczenia przewidzianego w art. 96 § 3 kw. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości w zakresie winy M. J. (1) i D. S. (1), która została udowodniona.

Dokonując wymiaru kary Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary z art. 33 kw. Sąd brał zatem pod uwagę stopień społecznej szkodliwości czynu i cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do obwinionych. Sąd wziął również pod uwagę rodzaj i rozmiar szkód wyrządzonych wykroczeniem, stopień winy i zachowanie obwinionych.

Wykroczenie wskazane w art. 96 § 3 kw zagrożone jest karą grzywny. Orzeczone wobec obwinionych kary grzywny w wysokości 500 zł (obwiniony D. S.) i 300 zł (obwiniona M. J.) zdaniem Sądu są odpowiednie do stopnia społecznej szkodliwości czynów obwinionych, wysokości ich dochodów oraz stopnia ich zawinienia i stanowiąc będą dolegliwość o charakterze represyjno - wychowawczym, zapobiegającym w przyszłości ponownemu łamaniu przez obwinionych porządku prawnego. Sąd jest zdania, iż poprzez orzeczenie kary grzywny, zrealizowane zostaną tak cele prewencji indywidualnej, która ma na celu przede wszystkim powstrzymanie sprawcy od tego typu zachowań w przyszłości, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utwierdzanie jego prawidłowych postaw wobec prawa. Dodać należy, iż w sytuacji, gdy maksymalna sankcja karna za wykroczenie z art. 96 § 3 kw wynosi w zw. z art. 24 § 1 kw 5.000 zł grzywny, kary 500 zł i 300 zł grzywny nie są karami zbyt surowymi. Okolicznością przemawiającą za surowszą karą co do obwinionego D. S. była przy tym uprzednia wielokrotna karalność tego obwinionego za wykroczenia drogowe (k. 49 - 50). Należy też co do obojga obwinionych pamiętać, że wymierzanie kary łagodniejszej byłoby swoistym premiovaniem osób, które przyjmują „takykę” nie reagowania na wezwania uprawnionych organów w związku z czynnościami w sprawach o wykroczenia drogowe (których często są rzeczywistymi sprawcami), w odróżnieniu od osób, które na te wezwania reagują, ponosząc odpowiedzialność za wykroczenie lub wskazując właściwe osoby.

Orzeczenie o kosztach wobec obwinionych, tj. zryczałtowanych wydatkach postępowania oraz o opłacie, wydano na podstawie art. 118 § 1 kpw w zw. z § 1 pkt 1 Rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 10.10.2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia i art. 119 kpw w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych. Sąd zasądził od obwinionych na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w wysokości po 100

zł i wymierzył im opłaty w wysokości po 50 i 30 zł, nie znajdując żadnych podstaw do zwolnienia obwinionych z w/w kosztów (obwinieni osiągają dochody przekraczające średnie wynagrodzenie w kraju).